

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Miroslavou Jarošovou ve věci

navrhovatele: ; Ing. [jméno] [příjmení], narozený dne [datum]

bytem [adresa]

zastoupený advokátem Mgr. Lukášem Zscherpem

sídlem Lochotínská 1108/18, 301 00 Plzeň

za účasti společnosti; ZETEN spol. s r. o., IČO 48361330

sídlem Husova 276, 336 01 Blovice

zastoupená advokátem Mgr. Františkem Burešem

sídlem náměstí Republiky 2/2, 301 00 Plzeň

o dorovnání přiměřeného protiplnění ve výši 1 531 385 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Společnost ZETEN spol. s r. o., IČO 48361330, se sídlem v Blovicích, Husova 276, je povinna zaplatit navrhovateli [příjmení] [jméno] [příjmení], narozenému [datum], bytem [adresa], na dorovnání protiplnění částku 1 556 991 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 15. 9. 2014 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Společnost uvedená ve výroku I. tohoto rozsudku je povinna nahradit navrhovateli k rukám jeho zástupce Mgr. Lukáše Zscherpa, advokáta v Plzni, Lochotínská 1108/18, náklady řízení ve výši 490 988 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Společnost uvedená ve výroku I. tohoto rozsudku je povinna nahradit České republice prostřednictvím Krajského soudu v Plzni náklady řízení ve výši 114 070,89 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

Odůvodnění:

1. Řízení bylo původně zahájeno dvěma navrhovateli, jeden z nich vzal návrh na zahájení řízení zpět. Navrhovatel Ing. [příjmení], který na návrhu setrval, se jako bývalý akcionář společnosti Z zásobování Plzeň, a. s., IČO 49788221, (dále také jen,, ZZ Plzeň“) domáhal po hlavním akcionáři ZETEN spol. s r. o. dorovnání protiplnění poskytnutého při vytěsnění minoritních akcionářů. O uvedeném postupu bylo rozhodnuto na valné hromadě dne 23. 7. 2014, hlavní akcionář na základě znaleckého posudku určil výši protiplnění částkou 238 Kč za každou akcii o jmenovité hodnotě 1 000 Kč a částku 2 380 Kč za každou akcii o jmenovité hodnotě 10 000 Kč. Navrhovatel vlastnil ke dni přechodu vlastnického práva 129 kusů kmenových akcií o jmenovité hodnotě 1 000 Kč a 175 kusů kmenových akcií o jmenovité hodnotě 10 000 Kč, poskytnuté protiplnění bylo podle něj stanoveno v nedostatečné výši. Požadoval i zaplacení úroku z prodlení v zákonné výši, běh počátku prodlení odvodil od doručení předžalobní výzvy hlavnímu akcionáři dne 11. 11. 2014.

2. Společnost účastníci se tohoto řízení (dále jen,, společnost“ nebo,, hlavní akcionář“) považovala poskytnuté protiplnění za přiměřené a dále zčásti zpochybnila navrhovatelovu aktivní legitimaci. Podle ní navrhovatel nabyl podstatnou část svých akcií v rozporu se zákonem a při jejich nabytí mu nesvědčila dobrá víra. Společnost nejprve tvrdila, že navrhovatel nabyl řádným způsobem pouze 2 akcie o jmenovité hodnotě 1 000 Kč a 2 akcie o jmenovité hodnotě 10 000 Kč, později toto tvrzení opravila tak, že navrhovatel byl oprávněným vlastníkem 22 kusů o jmenovité hodnotě 1 000 Kč, nakonec se ale po další opravě vrátila k původnímu tvrzení, podle něhož navrhovatel vlastnil 2 akcie o nominální hodnotě 1 000 Kč a 2 akcie o nominální hodnotě 10 000 Kč. Pouze tyto akcie navrhovatel podle společnosti nabyl legálně, u zbytku akcií byla legalita nabytí sporná. Navrhovatel totiž získal balík akcií od jednoho z obžalovaných ve věci Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 7 T 9/2015, akcie musel v průběhu trestního řízení odevzdat do úschovy a dosud mu nebyly vydány. Trestná činnost obžalovaných měla probíhat tak, že vykupovali akcie společnosti Z zásobování Plzeň, a. s. (a dalších společností) od drobných akcionářů, všechny vykoupené akcie převedli rubropisem nejprve na pana [příjmení] a následně je prodali navrhovateli, který si byl vědom toho, že [příjmení] není akcionářem. Dle společnosti nabyl navrhovatel akcie neplatným právním úkonem, který svým obsahem nebo účelem odporoval zákonu (ust. § 39 zákona č. 40/1964 Sb.). Pokud byl při převodu akcií z původních majitelů spáchán trestný čin, pak byl tento převod stížen absolutní neplatností, a akcie v důsledku toho nemohl platně nabýt ani navrhovatel. U navrhovatele nelze hovořit o ochraně dobré víry, neboť byl se situací obeznámen.

3. Navrhovatel namítal promlčení práva společnosti namítat neplatnost smlouvy o převodu akcií a popřel, že by při nabytí akcií nebyl v dobré víře.

4. Soud prvního stupně se v rámci dokazování zabýval nejprve nárokem na dorovnání přiměřeného protiplnění a jeho výši a následně podle pokynu odvolacího soudu vedl dokazování k namítané absenci navrhovatelovy dobré víry a k tvrzené neplatnosti smlouvy, již navrhovatel nabyl svoje akcie.

5. Posuzovaný návrh Ing. [příjmení] byl podán elektronicky dne 14. 11. 2014, zápis usnesení valné hromady společnosti, jímž bylo rozhodnuto o nuceném přechodu účastnických cenných papírů, byl zveřejněn v obchodním rejstříku dne 14. 8. 2014.

6. Znaleckým posudkem [číslo] (dále jen,, původní znalecký posudek“), který zpracoval znalecký ústav Equity Solutions Appraisals, s. r. o., bylo stanoveno protiplnění ve výši 238 Kč za každou akcii o nominální hodnotě 1 000 Kč a ve výši 2 380 Kč za každou akcii o nominální hodnotě 10 000 Kč. Tento znalecký posudek použil hlavní akcionář pro stanovení výše protiplnění.

7. Soud ustanovil k revizi původního znaleckého posudku a ke stanovení správné výše přiměřeného protiplnění znalecký ústav Equita Consulting, s. r. o. (dále jen,, revizní znalecký

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

ústav“ nebo „revizní znalec“), na němž se účastníci shodli. Tento znalecký ústav shledal v původním znaleckém posudku zásadní nedostatky a chyby, kvůli kterým nebyla správně určena hodnota společnosti, proto provedl vlastní ocenění a stanovil hodnotu akcie jako alikvotní podíl jednak na tržní hodnotě a jednak na spravedlivé hodnotě společnosti. Pro výpočet tržní hodnoty aplikoval přírážku za sníženou likviditu ve výši 2 % a přírážku za velikost společnosti ve výši 3,81 %, zatímco pro stanovení spravedlivé hodnoty nepoužil žádnou přírážku. Ocenění provedl výnosovou metodou a metodou likvidační, při výpočtu metodou DCF entity použil nejběžnější a nejčastěji užívaný vzorec, popsáný na straně 28 posudku. Vycházel z analýzy trhu odvětví i činnosti společnosti a zohlednil i stav živočišné výroby v tuzemsku. První fázi plánu konstruoval na 6 let, provedl přecenění dceřiné společnosti LITÉ, podíl v této společnosti zařadil do neprovozního majetku jako dlouhodobou finanční investici. Pro stanovení diskontní míry použil americká data, což vyvolalo potřebu přepočtu na tuzemské podmínky. Na základě metody DCF vypočetl tržní hodnotu společnosti 56 673 000 Kč, spravedlivou hodnotu 135 999 000 Kč, a metodou likvidační hodnoty dospěl pro tržní i spravedlivou hodnotu ke stejné částce, a to 43 473 000 Kč. Podle metody DCF pak stanovil výsledky ocenění pro tržní hodnotu ve výši 444 Kč na akcii s nominální hodnotou 1 000 Kč a pro spravedlivou hodnotu ve výši 1 067 Kč na akcii o nominálu 1 000 Kč a 10 666 Kč na akcii o nominální hodnotě 10 000 Kč.

8. K tomuto znaleckému posudku se vyjádřil zpracovatel původního posudku Equity Solutions Appraisals s. r. o., podle něhož jím provedené ocenění dospělo k relativně srovnatelnému výsledku jako ocenění revizního znaleckého ústavu.

9. Žalovaný dále předložil odborné vyjádření společnosti TPA Valuation & Advisory s. r. o. (dále jen „společnost TPA“), která se zabývala různými variantami stanovení spravedlivé hodnoty podle toho, jaké jsou aplikovány přírážky. Konstatovala, že revizní znalec ustanovený soudem při použití srážky za velikost a za likviditu dospěl k výsledku 444 Kč za 1 akcii o nominální hodnotě 1 000 Kč a při vyloučení veškerých přírážek k výsledku 1 067 Kč na stejnou akcii, a dále vytvořila tři varianty spravedlivé hodnoty v závislosti na aplikaci srážky za minoritu, za likviditu a za velikost. I spravedlivá hodnota s aplikací uvedených přírážek poskytuje minoritnímu akcionáři dostatečnou kompenzaci za provedený squeeze-out. O spravedlivé hodnotě bez aplikace jakýchkoli přírážek neexistuje zatím na odborné úrovni shoda a není znám přesný postup její kalkulace. Taková spravedlivá hodnota je extrémní variantou postrádající ekonomické odůvodnění, a výsledná částka je výrazně nadhodnocena.

10. Společnost TPA pak zpracovala pro žalovaného ještě znalecký posudek, v němž na základě údajů a výsledků výpočtů revizního znaleckého ústavu stanovila spravedlivou hodnotu tak, že aplikovala přírážku za velikost, ale vyloučila použití přírážek za likviditu a za minoritu. Vzhledem k tomu, že vyšla ze stejných dat jako revizní znalecký ústav, došla v zásadě i ke stejným výsledkům, rozdílem byla pouze aplikace přírážky za velikost. Zjistila drobnou nesrovnalost ve výpočtu revizního znalce, který podle ní nezohlednil daňové zatížení, a k odstranění této vady připočetla k nákladům cizího kapitálu (zřejmě) blíže neurčenou daň ve výši 19 %. Rozdíl ve výsledku činil pouze 2 Kč na akcii o nominální hodnotě 1 000 Kč. Přírážku za velikost použila ve výši 3,81 % stejně jako revizní znalecký ústav při výpočtu tržní hodnoty společnosti, ale nezdůvodnila aplikaci této přírážky ani její výši. Výsledkem výpočtu při aplikaci velikostní přírážky bylo protiplenění ve výši 599 Kč za akcii o nominální hodnotě 1 000 Kč.

11. Společnost předložila v řízení k důkazu kopie akcií, které podle jejího názoru držel legálně navrhovatel. Jednalo se o akcie číslo B 616, A 627, A 628 a B 615 a na navrhovatele byly převedeny rubopisem.

12. Smlouvou ze dne 2. 9. 2011 nabyt navrhovatel od [jméno] [příjmení] balík akcií společnosti Z zásobování Plzeň o celkové jmenovité hodnotě 1 789 000 Kč, a to za cenu 1 073 400 Kč. Kupní cena měla být zaplacená ve třech hotovostních splátkách s tím, že první dvě byly uhrazeny před podpisem smlouvy a poslední v den podpisu. Ve smlouvě byla konkrétně uvedena pořadová čísla

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

převáděných akcií, jednalo se celkem o 127 akcií série A o jmenovité hodnotě 1 000 Kč a 173 akcií B o jmenovité hodnotě 10 000 Kč (tento počet odpovídá i navrhovatelovým žalobním tvrzením). Součet jednotlivých jmenovitých hodnot ale činí dohromady 1 857 000 Kč (127 000 Kč za akcie série A a 1 730 000 Kč za akcie série B), což nesouhlasí s celkovou jmenovitou hodnotou deklarovanou ve smlouvě.

13. U Krajského soudu v Hradci Králové probíhalo pod sp. zn. 7 T 9/2015 trestní řízení, v němž byli odsouzeni obžalovaní [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] za zvlášť závažný zločin podvodu a obžalovaný [jméno] [příjmení] za přečin legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti. Pod záminkou nabídky zprostředkování prodeje akcií společnosti Z zásobování Plzeň, a. s. a dalších nechávali [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] sjednávat [anonymizována dvě slova] společnosti RP Euro Partners a. s. s drobnými akcionáři těchto společností zprostředkovatelské smlouvy o zajištění možnosti prodeje cenných papírů, aniž by pro takovou činnost měli povolení České národní banky. Vykoupené akcie, za které přislíbili dosavadním majitelům pouze minimální cenu, prodali tzv. nastrčeným osobám (mimo jiné [jméno] [příjmení]), které je prodávali dál podle pokynů žalovaného [jméno] [příjmení]. Od [jméno] [příjmení] pak akcie Zemědělského zásobování Plzeň, a. s. nabyt navrhovatel. Uvedené skutečnosti byly zjištěny z obžaloby podané v citované věci, rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 7 T 9/2015-13830 ze dne 18. 10. 2019 a rozsudku Vrchního soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 2. 2. 2021 sp. zn. 12 To 21/2020 Trestní řízení před soudem prvního stupně i před soudem odvolacím již bylo pravomocně skončeno, ale ve věci bylo podáno dovolání, o němž dosud nebylo rozhodnuto.

14. V obžalobě, v protokolech o hlavním líčení i v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ve shora citované trestní věci byl zachycen podstatný obsah výpovědí svědků. Svědek [příjmení] v trestním řízení uvedl, že měl zájem o investování peněz, [jméno] [příjmení] mu nabídl možnost investovat do nákupu akcií, a [příjmení] proto začal nakupovat akcie společnosti Z zásobování Plzeň. Akcie koupil od společnost RP Euro Partners, společnost Z zásobování Plzeň, a. s. ho odmítla zapsat mezi své akcionáře. [jméno] [příjmení] se mu zmínil o navrhovateli jako o zájemci o akcie. [příjmení] se s Ing. [příjmení] dohodl na ceně odpovídající 10 % nominální hodnoty a akcie mu prodal za částku 1 073 400 Kč. Z těchto peněz pak uhradil dluh za akcie vůči RP Euro Partners.

15. Svědek [jméno] [příjmení] v trestním řízení popsal, jakým způsobem vykupoval akcie od akcionářů společnosti Z zásobování Plzeň, a. s. Svědkyně [jméno] [příjmení] pracovala jako [anonymizována dvě slova] společnosti RP Euro Partners a jednala s akcionáři, od nichž vykupovali akcie, akcie se později na pokyn [jméno] [příjmení] přepsaly na [jméno] [příjmení].

16. [jméno] [příjmení] jako obžalovaný vypověděl, že nabízel akcie i pozemky [jméno] [příjmení] a obdobné nabídky činil i svědkům [příjmení] a [příjmení]. Akcionáři Zemědělského zásobování Plzeň a. s. nedostali za akcie zapláceno. Společnost Zemědělské zásobování Plzeň, a. s. totiž nezapsala [jméno] [příjmení] jako akcionáře, a on následně odmítl akcie prodávajícím zaplatit. [příjmení] [příjmení] prodal nakoupené akcie Ing. [příjmení].

17. Navrhovatel, slyšen jako svědek v trestním řízení, uvedl, že v té době byl menšinovým akcionářem Zemědělského zásobování Plzeň, a. s. a měl zájem o nákup dalších akcií. Po nákupu akcií se dozvěděl, že jsou nějaké problémy s jeho postavením akcionáře v uvedené společnosti, které souvisely s předchozím vlastníkem akcií [příjmení]. Společnost Zemědělské zásobování Plzeň, a. s. odmítla navrhovatele zapsat do seznamu akcionářů s poukazem na spor vedený se svědkem [příjmení]. Smlouvu o převodu akcií ze dne 2. 9. 2011 připravil [jméno] [příjmení], který vedl jednání o ceně akcií; tohoto jednání se účastnil i [příjmení]. Navrhovatel se s [jméno] [příjmení] znal již z dřívější doby. Akcie Zemědělského zásobování Plzeň, a. s. skutečně koupil a zaplatil, později se dozvěděl, že původní akcionáři nedostali zapláceno. Nevěděl, proč vznikly

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

problémy se zápisem [příjmení] do seznamu akcionářů, a připustil, že mohl po [anonymizováno] požadovat v souvislosti s tím vrácení peněz, ale neučinil tak.

18. V průběhu trestního řízení musel navrhovatel vydat akcie, jichž se trestní řízení týkalo. Ze zprávy Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 8. 2021 byly zjištěny počty akcií společnosti Z zásobování Plzeň, a. s., které navrhovatel vydal, jednalo se o 125 kusů akcií pořadové série A o nominální hodnotě 1 000 Kč a 158 kusů akcií pořadové série B o nominální hodnotě 10 000 Kč. Navrhovatelovu první žádost o jejich vrácení zamítl Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 17. 10. 2018, stížnostní soud k tomu v usnesení sp. zn. 12 To 24/2019 ze dne 11. 4. 2019 uvedl, že před skončením trestního řízení bylo třeba navrhovatelovu žádost považovat za předčasnou, nicméně po jeho skončení bude třeba řešit otázku, za jakých okolností nabyt Ing. [příjmení] dotyčné akcie, a v dané souvislosti se ztotožnil s výkladem presumované dobré víry, jak jej prezentoval navrhovatel. O navrhovatelově následující žádosti o vydání akcií rozhodl trestní soud prvního stupně usnesením č. j. 7 T 9/2015-14463 ze dne 4. 8. 2021, jímž jeho žádost o vrácení vydaných věcí zamítl, když shledal, že na jeho straně nemohla existovat při nabytí akcií dobrá víra. Toto rozhodnutí bylo napadeno dosud nerozhodnutým odvoláním.

19. Z výpovědi svědka [příjmení] v souzené věci o dorovnání protiplnění bylo zjištěno, že svědek nabyt akcie společnosti Z zásobování Plzeň, a. s. prostřednictvím firmy RP Euro Partners. Jeho cílem bylo prodat akcie se ziskem, vznikly však potíže se zápisem do seznamu akcionářů. Od někoho se dozvěděl jméno Ing. [příjmení], našel si na něj na internetu potřebné údaje a telefonicky ho kontaktoval. Nabídl mu akcie ZZ Plzeň, byl rád, že o ně měl zájem, protože tam byly ty problémy se seznamem akcionářů. O ceně se dohodli bez znaleckého posudku, při jednání byl přítomen také pan [příjmení]. K dohodě došlo při prvním jednání, akcie se při něm znovu rubopisovaly. Pan [anonymizováno] tam byl proto, že v tu dobu svědek [příjmení] ještě dlužil společnosti RP Euro Partners, ale jel tam jenom jako doprovod, do jednání nezasahoval. Navrhovatel se na tom jednání nezmiňoval, že by si to celé nějak prověřoval.

20. Podle výpovědi svědkyně [příjmení] objížděli zástupci společnosti RP Euro Partners drobné akcionáře, mimo jiné i akcionáře společnosti ZZ Plzeň. Akcionáři se k výkupu akcií hlásili na základě inzerátu, v němž společnost RP Euro Partners uvedla, že nakupuje akcie zemědělských družstev, ale nespécifikovala, o jaká družstva má zájem. Akcionářům mělo být zapláceno až podle toho, za kolik prodá společnost RP Euro Partners jejich akcie dál, ale nakonec zapláceno nedostali. Ing. [příjmení] byl v kontaktu s panem [příjmení], svědkyně vyrozuměla, že akcie, které společnost vykupuje, by mu měly být prodány, ale nikdy nebyla přítomna žádnému jejich jednání. Pan [anonymizováno] měl zájem o konkrétní firmy, určitě i o ZZ Plzeň, takže cílem bylo vybrat co nejvíc akcií požadovaných společností. Zájem Ing. [příjmení] spíše nebyl důvodem pro podání inzerátu společnosti RP Euro Partners, protože na začátku se podle ní navrhovatel s panem [příjmení] ani neznal. Podle jejího názoru navrhovatel ani nevěděl, že původním akcionářům nebylo zapláceno.

21. Svědek [jméno] [příjmení] popsal způsob vykupování akcií a jednání s drobnými akcionáři, bez relevantních podrobností.

22. Podle výpovědi svědka [jméno] [příjmení] koupil [jméno] [příjmení] akcie od drobných akcionářů prostřednictvím společnosti RP Euro Partners, za tento obchod uvedené společnosti zaplatil. Výkup akcií od drobných akcionářů zařizovali obchodní zástupci společnosti, ale následně tam vznikl problém, že společnost Zemědělské zásobování a. s. odmítla zapsat pana [příjmení] do seznamu akcionářů. Pan [anonymizováno] pak akcie Zemědělského zásobování prodal navrhovateli. Svědkovi nebylo známo, proč se nabyvatelem stal právě navrhovatel, možná kvůli tomu, že akcie byly obtížně obchodovatelné v důsledku potíží se zápisem do seznamu akcionářů. Obchod řešili pan [příjmení] s navrhovatelem sami, svědek [příjmení] s nimi přišel do styku, až když byly akcie převedeny. Pokud byl přítomen jejich jednání, tak se vždy řešil problém se seznamem akcionářů. Svědkovi nebylo známo, zda navrhovatel věděl, jakým způsobem nabyt

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

akcie pan [příjmení], ale určitě navrhovatel věděl o tom problému se seznamem akcionářů. Svědek ale nedokázal říci, jestli se o tom navrhovatel dozvěděl ještě před koupí nebo až po ní.

23. Společnost komunikovala s navrhovatelem jako se svým akcionářem již v roce 2000, když mu podle jejich korespondence ze září tohoto roku vydala seznam akcionářů. O opis seznamu akcionářů požádal navrhovatel znovu dopisem z 20. 5. 2014. Dopisem ze dne 23. 5. 2011 se společnost Z zásobování Plzeň, a. s. obrátila na svoje akcionáře a varovala je před prodejem akcií prostřednictvím zprostředkovatele vzhledem k nízké nabízené ceně. Tento dopis zaslala i navrhovateli. Podle protestu ze dne 9. 8. 2011 se navrhovatel účastnil náhradní valné hromady společnosti Z zásobování Plzeň, a. s., konané dne 9. 8. 2011. Tato skutečnost vyplývala i z listiny přítomných akcionářů, na níž byl jako akcionář uveden i [jméno] [příjmení] s 1 740 hlasy.

24. Soud prvního stupně k důkazu nepřčetl odborné články předkládané účastníky k problematice oceňování společností, neboť nešlo o důkazy, jimiž by bylo možno prokazovat skutkové okolnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci.

25. Podle ust. § 390 odst. 1 zákona o obchodních korporacích vlastníci účastnických cenných papírů se mohou od splatnosti protiplnění domáhat po hlavním akcionáři práva na dorovnání, není-li poskytnuté protiplnění přiměřené hodnotě účastnických cenných papírů ke dni přechodu vlastnického práva na hlavního akcionáře; toto právo zaniká, není-li žádným vlastníkem účastnických cenných papírů uplatněno u hlavního akcionáře do tří měsíců ode dne zveřejnění zápisu usnesení valné hromady podle ust. § 384 v obchodním rejstříku.

26. Podle ust. § 20 zákona č. 591/1992 Sb. o cenných papírech pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, stává se ten, na koho je cenný papír převáděn, vlastníkem tohoto cenného papíru i tehdy, jestliže převodce neměl právo listinný cenný papír převést, ledaže věděl nebo musel vědět, že převodce toto právo v době převodu neměl. V pochybnostech se dobrá víra předpokládá.

27. Navrhovatel byl ke dni rozhodnutí o vytěsnění minoritních akcionářů vlastníkem akcií společnosti Z zásobování Plzeň, a. s., jejichž celkový počet byl mezi účastníky sporný, nicméně jako majitel nejméně 4 účastnických cenných papírů byl nepochybně legitimován k podání návrhu na přezkum přiměřenosti protiplnění; jeho návrh byl včasný a dostatečně určitý.

28. K přezkumu přiměřenosti výše poskytnutého protiplnění soud ustanovil revizní znalecký ústav, jehož znalecký posudek hodnotil podle ust. § 127 a § 132 o. s. ř. a shledal, že tento posudek vyhověl zadání, byl přesvědčivý, úplný, obsahoval nálezy i logicky odůvodněný závěr. Revizní znalecký ústav provedl revizi původního znaleckého posudku, zjistil v něm vady, a proto provedl i vlastní ocenění, stanovené ve dvou variantách podle použitých přírážek, a to pro tržní a pro spravedlivou hodnotu společnosti, zjištěnou v obou případech na základě detailně provedených analýz. Ve spojení s výslechem zpracovatelů posudku šlo o posudek komplexní a dostatečně propracovaný, v němž nebyly shledány žádné rozpory, které by mohly vést k závěru o jeho nevěrohodnosti či nesprávnosti. Revizní znalecký ústav přes určité potíže shromáždil soubor podkladových materiálů, který považoval za vyhovující a umožňující provést ocenění, a ani tomuto závěru soud prvního stupně nemohl ničeho vytknout. Zpracovatelé znaleckého posudku při výslechu dostatečně, úplně a logicky zodpověděli dotazy účastníků a plně obhájili a vysvětlili přijaté závěry.

29. Soud prvního stupně v souvislosti s hodnocením znaleckého posudku připomíná konstantní judikatorní závěry, podle nichž je soud sice povinen hodnotit znalecký posudek jako každý jiný důkaz podle ust. § 132 o. s. ř., nemůže však přezkoumávat správnost odborných závěrů znalců. Z judikatury také jednoznačně vyplývá, že zatímco stanovení hodnoty společnosti je otázkou skutkovou, k níž nemá soud odborných znalostí a musí využít vhodný důkaz, jímž je obvykle znalecký posudek, tak stanovení výše protiplnění je otázkou právní. Judikatura již také jednoznačně vyloučila použití přírážky za nižší likviditu a za minoritu, dosud však nebylo jednoznačně řečeno, zda je pro daný účel přípustné použití přírážky za velikost společnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

30. Závěr o správnosti a úplnosti zpracovaného znaleckého posudku nevyvrátily ani důkazy předložené žalovaným, jimiž byla odborná vyjádření původního znalce a společnosti TPA, a nakonec i znalecký posudek této společnosti, který v podstatě doplňoval posudek zpracovaný revizním znalcem o výpočet další varianty. Z předložených odborných vyjádření totiž nevyplývalo nic, co by svědčilo pro závěr o nesprávnosti revizního znaleckého posudku. Ani ve znaleckém posudku č. 1279/2021 společnosti TPA nedošlo k zásadnímu zpochybnění správnosti závěrů znaleckého posudku porízeného soudem, pouze k výpočtu další varianty výsledku při aplikaci velikostní přírážky. Tento posudek ve své podstatě posudkem nebyl, neobsahoval žádné vlastní posouzení a ocenění, vycházel z dat a výpočtů použitých revizním znalcem a nesprávnost shledal pouze ve zcela nepatrném rozsahu, když vytkl znalci ustanovenému soudem pochybení při výpočtu daňového zatížení, sám do výpočtu zahrnul daň a výsledek se pak lišil o 2 Kč na akcii. Uvedený rozdíl neměl pro rozhodnutí prakticky žádný význam, proto soud prvního stupně nevedl další nákladné dokazování k ověření existence této chyby ani k jejímu případnému odstranění.

31. Vzhledem k tomu, že soud prvního stupně považoval znalecký posudek revizního znaleckého ústavu Equita Consulting, s. r. o. za způsobilý podklad pro rozhodnutí ve věci, a tento posudek se stal také základem pro společnost TPA při výpočtu další varianty výše protiplnění, zbývalo posoudit, ze které varianty výsledku má soud vyjít při určení výše přiměřeného protiplnění. Soud přitom bral v úvahu pouze výsledky stanovené metodou DCF, neboť metoda likvidační hodnoty byla revizním znaleckým ústavem použita jen jako doplňková.

32. Varianta tržní hodnoty podle revizního znaleckého posudku byla nepoužitelná, neboť pro její stanovení revizní znalecký ústav aplikoval nejen přírážku za velikost, ale i přírážku za sníženou likviditu, která je pro daný účel judikaturou vyloučena. Soud se tedy zabýval tím, zda zvolit variantu spravedlivou podle revizního znaleckého posudku bez aplikace jakýchkoliv přírážek či variantu podle posudku TPA, který stanovil hodnotu na základě shodných dat jako revizní znalec, ale připočetl velikostní přírážku.

33. Aplikaci přírážky za velikost považoval soud prvního stupně za problematickou. Pro daný účel není na jejím použití dosud odborná shoda, někteří znalci tuto přírážku používají, ale jiní se jejímu použití brání. Porovnání velikosti oceňované společnosti se společnostmi působícími na americkém trhu nelze považovat bez výhrad za přijatelné, i přestože americký trh poskytuje rozsáhlý soubor údajů o firmách i jednotlivých odvětvích. Soud prvního stupně je toho názoru, že při ocenění společnosti pro účely stanovení výše přiměřeného protiplnění je nezbytné vzít v úvahu i specifika tuzemského trhu a individuální vlastnosti oceňované společnosti, které americká data nemusí postihnout. Ve srovnání s americkým trhem nelze považovat žádnou, byť sebevětší tuzemskou společnost za velkou, a pokud se znalec tuto přírážku rozhodne aplikovat, pak z jejího použití není vyloučena prakticky žádná společnost. Nelze tu také nevidět, jak dramaticky velikostní přírážka ovlivňuje výsledek v neprospěch minoritních akcionářů. Použití této přírážky je nutno důkladně zvažovat, a soud prvního stupně dospěl v daném případě k závěru, že její aplikace při ocenění posuzované zemědělské společnosti lokálního významu není případná.

34. Na základě shora uvedených úvah soud prvního stupně dospěl k závěru, že pro sledovaný účel nelze v souzené věci použít přírážku za velikost, proto pro stanovení výše protiplnění zvolil variantu spravedlivé hodnoty bez jakýchkoli přírážek podle revizního znaleckého posudku, tedy částku 1 067 Kč pro akcie o jmenovité hodnotě 1 000 Kč a částku 10 666 Kč pro akcie o jmenovité hodnotě 10 000 Kč. S ohledem na výši již poskytnutého protiplnění 238 Kč za akcie o nominální hodnotě 1 000 Kč a 2 380 Kč za akcie o nominální hodnotě 10 000 Kč byl hlavní akcionář povinen doplatit na dorovnání protiplnění částky 829 Kč za akcii o nominální hodnotě 1 000 Kč a 8 286 Kč za akcii o nominální hodnotě 10 000 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

35. Soud prvního stupně se dále zabýval počtem akcií, které nabyvatel vlastnil ke dni přechodu účastnických cenných papírů. Mezi účastníky bylo nesporné vlastnictví 2 akcií o nominální hodnotě 1 000 Kč a 2 akcií o nominální hodnotě 10 000 Kč. Navrhovatel však podle názoru soudu platně nabyl i dalších 127 akcií o nominální hodnotě 1 000 Kč a 173 akcií o nominální hodnotě 10 000 Kč, a to smlouvou ze dne 2. 9. 2011, kterou uzavřel s [jméno] [příjmení].

36. Uvedená smlouva o převodu cenných papírů byla uzavřena v době účinnosti zákona č. 591/1992 Sb. o cenných papírech a v souladu s ust. § 13 tohoto předpisu obsahovala specifikaci převáděných cenných papírů a jejich kupní ceny. Chyba v psaní či počtech, která se týkala souhrnné nominální hodnoty převáděných cenných papírů, neměla podle ust. § 13 zákona o cenných papírech a ust. § 37 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb. vliv na její platnost, neboť se nejednalo o podstatnou náležitost tohoto smluvního typu.

37. Společnost namítala, že navrhovatel nebyl a nemohl být při uzavření této smlouvy v dobré víře, a z okolností, které se k uzavření této smlouvy vázaly, dovozovala její absolutní neplatnost. Prostřednictvím těchto tvrzení zpochybnila navrhovatelovu aktivní legitimaci, ale navrhovatel namítal promlčení této námítky. Podle názoru soudu prvního stupně se však nemůže promlčet právo uplatnit námitku nedostatku věcné legitimace, promlčet se mohou leda důvody, na nichž je vybudována.

38. Společnost stavěla tuto námitku na tvrzení o neplatnosti smlouvy o převodu akcií. Námitka absolutní neplatnosti smlouvy se promlčet nedá, k absolutní neplatnosti smlouvy přihlíží soud kdykoli z úřední povinnosti. Jak je výše uvedeno, smlouva o převodu cenných papírů, kterou uzavřel navrhovatel s [jméno] [příjmení], byla podle svého obsahu platná ve smyslu ust. § 13 zákona o cenných papírech, a žádný důvod, který by mohl způsobit její absolutní neplatnost podle ust. § 39 zák. č. 40/1964 Sb., nebylo možno dovodit ani z toho, co se v řízení na základě důkazní aktivity společnosti podařilo zjistit o okolnostech souvisejících s jejím uzavřením. Smlouva tedy nebyla stížena absolutní neplatností.

39. Pro uplatnění námítky relativní neplatnosti bylo třeba zachovat zákonem stanovenou lhůtu, samozřejmě za předpokladu, že osobě, která ji uplatní, vůbec svědčí právo relativní neplatnost namítat, což v daném případě právě splněno nebylo. Tuto námitku totiž může uplatnit pouze ten, na jehož ochranu byla relativní neplatnost zákonem stanovena. Hlavní akcionář nemůže ovlivňovat složení ostatních akcionářů společnosti (jinak než postupem podle ust. § 375 zákona o obchodních korporacích), není jeho věcí přezkoumávat, kdo další je akcionářem, ani se zabývat platností nabývacího titulu. Zákon pro daný případ k jeho ochraně nestanovil relativní neplatnost smlouvy a hlavní akcionář ji nemohl uplatnit ani jako účastník smlouvy, protože se neúčastnil jím napadaných smluvních vztahů při prodeji akcií mezi drobnými akcionáři a RP Euro Partners a mezi navrhovatelem a [jméno] [příjmení]. Námitka relativní neplatnosti uvedených smluv tedy nemohla obstát, a otázka zachování lhůty pro její uplatnění byla pro rozhodnutí irelevantní.

40. Dobrá víra nabyvatele cenných papírů se podle ust. § 20 zákona o cenných papírech chrání a v pochybnostech se má za to, že je zachována. V řízení nebylo prokázáno, že by byla navrhovatelova dobrá víra při nabytí akcií ohrožena tím, že by znal nebo musel znát podmínky a způsob výkupu akcií od drobných akcionářů, jak jej realizovala společnost RP Euro Partners. Z listin, které měl soud k dispozici, ani z výpovědí svědků nebylo zjištěno, že by navrhovatel před podpisem smlouvy s [jméno] [příjmení] znal způsob realizace výkupu a věděl, že drobní akcionáři od společnosti RP Euro Partners, případně od [jméno] [příjmení] nedostali zaplacené. Žádný ze svědků nepotvrdil, že před uzavřením smlouvy byly uvedené skutečnosti navrhovatelem známy, ani že již v této době věděl, že se společnost Z zásobování Plzeň, a. s. zdráhá zapsat [jméno] [příjmení] do seznamu svých akcionářů.

41. Svědci [příjmení] a [příjmení] o těchto okolnostech vypovídali nepřesně, jednoznačně se k nim nevyjádřili ani trestním řízením, a podle svědkyně [příjmení], která se jevila jako věrohodná,

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

navrhovatel předem nevěděl, že akcionářům nebylo zapláceno, a jeho zájem o akcie konkrétních firem nebyl důvodem pro podání a formulaci inzerátu společnosti RP Euro Partners.

42. Soud prvního stupně pečlivě zvažoval, zda bude považovat svědky [příjmení] a [příjmení] za věrohodné s ohledem na trestněprávní souvislosti dané věci, ale dospěl k závěru, že sice jejich výpovědi nelze považovat za nevěrohodné, protože se navzájem shodovaly a v podstatných ohledech neodporovaly ani ostatním výpovědím a listinným důkazům, ale že z nich nelze v řízení ani vycházet, protože tito svědci o skutečnostech relevantních pro rozhodnutí vypovídali jen zcela nekonkrétně.

43. Provedeným dokazováním se tedy nepodařilo zpochybnit navrhovatelovu dobrou víru a na jeho aktivní věcnou legitimaci neměla vliv ani související trestná činnost svědků [příjmení] a [příjmení]. I kdyby při nabytí akcií byl spáchán trestný čin, jednalo by se podle bohaté judikatury (např. 31 Cdo 3620/2010 a mnoho dalších) pouze o neplatnost relativní, nikoliv o neplatnost absolutní. Relativní neplatnost by ale musel namítnout ten, v jehož prospěch byla zákonem stanovena. Ať už by šlo o relativní neplatnost danou tímto důvodem ve vztahu mezi navrhovatelem a [jméno] [příjmení], či ve vztazích mezi [jméno] [příjmení] a drobnými akcionáři společnosti ZZ Plzeň, ani v jednom z těchto případů by právo namítnout relativní neplatnost nesvědčilo hlavnímu akcionáři, případně společnosti ZZ Plzeň.

44. Žádný z drobných akcionářů společnosti ZZ Plzeň nikdy nenamítl relativní neplatnost jejich smluv uzavřených s [jméno] [příjmení], přestože v tomto případě došlo při převodu cenných papírů ke spáchání trestného činu, ale i kdyby tak učinil, relativní neplatnost smlouvy by působila jen mezi účastníky konkrétního smluvního vztahu. Ve vztahu k třetím osobám by bylo třeba smlouvy nadále považovat za platné, takže ani spáchání trestného činu při uzavření těchto smluv nemohlo mít jakékoliv důsledky pro platnost smlouvy uzavřené mezi navrhovatelem a [jméno] [příjmení].

45. Ke spáchání trestného činu zřejmě došlo jen při uzavření smluv mezi drobnými akcionáři a RP Euro Partner, nikoli při uzavření smlouvy mezi navrhovatelem a [jméno] [příjmení]. V dokazování nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by svědčily proti tomuto závěru, a nelze přehlédnout, že navrhovatel v dané souvislosti nebyl trestně stíhán ani odsouzen, přestože se Krajský soud v Hradci Králové seznámil s jeho jednáním souvisejícím s uzavřením smlouvy s [jméno] [příjmení].

46. Na základě provedeného dokazování tedy soud prvního stupně učinil závěr, že navrhovatelova dobrá víra při nabytí akcií byla ve smyslu ust. § 20 zákona o cenných papírech zachována a smlouva z 2. 9. 2011 nebyla stížena neplatností. Jelikož navrhovatel nabyl od [jméno] [příjmení] platným způsobem 127 akcií o nominální hodnotě 1 000 Kč a 173 akcií o nominální hodnotě 10 000 Kč a dále nesporně držel i ještě další 2 akcie od každé nominální hodnoty, náleželo mu právo na dorovnání protiplnění za 129 akcií o nominální hodnotě 1 000 Kč ve výši 820 Kč za 1 akcií a za 175 akcií o nominální hodnotě 10 000 Kč ve výši 8 286 Kč za 1 akcií. Celková výše protiplnění, která tu zbývala k dorovnání, tedy činila 1 556 991 Kč.

47. S ohledem na specifika řízení v souzené věci nebyl soud vázán žalobním požadavkem vymezeným v návrhu na zahájení řízení, a mohl jej překročit. Vzhledem k tomu, že v řízení bylo zjištěno vyšší přiměřené protiplnění, než jakého se navrhovatel původně domáhal, vyšel soud prvního stupně z výsledků provedeného dokazování a navrhovateli přiznal právo na dorovnání v plné výši 1 556 991 Kč, a to včetně zákonného úroku z prodlení, jehož běh se počínal ode dne následujícího po doručení předžalobní výzvy.

48. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. tak, že právo na jejich náhradu bylo přiznáno plně úspěšnému navrhovateli. Náklady na jeho straně sestávaly z uhrazeného soudního poplatku 76 569,50 Kč, složené zálohy na znalečné ve výši 100 000 Kč, nákladů vynaložených na právní pomoc a DPH. Odměna za 1 úkon právní služby byla stanovena

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

podle výše přisouzené částky 1 556 991 Kč na částku 14 540 Kč a žalobci byla přiznána za 17 a 1/2 úkonu právní služby. Jednalo se o předžalobní výzvu, převzetí a přípravu zastoupení, podání žaloby, účast na 8 jednáních, účast na jednání, při němž bylo vyhlášeno rozhodnutí (poloviční odměna), a 6 písemných vyjádření. Navrhovateli nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů za nahlížení do spisu, neboť tyto úkony svým rozsahem neodpovídaly ust. § 11 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb. Navrhovatel měl dále právo na náhradu 18 režijních paušálů po 300 Kč a DPH ve výši 54 568,50 Kč. Jeho náklady tedy celkem činily 490 988 Kč.

49. O nákladech nesených státem bylo rozhodnuto podle ust. § 148 odst. 1 o. s. ř. Ve věci byla neúspěšná společnost, a to v plném rozsahu, proto jí byla uložena povinnost nahradit tyto náklady České republice. Stát ve věci nesl zálohou nekryté náklady na znalečné ve výši 97 194 Kč a 16 876,89 Kč, tedy celkem 114 070,89 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání do 15 dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze cestou soudu podepsaného.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost uloženou ve výroku tohoto rozsudku, může se oprávněný domáhat výkonu rozhodnutí.

Plzeň 15. listopadu 2021

Mgr. Miroslava Jarošová, v. r.
samosoudkyně